

Kære Rådsmedlemmer

Referat for møde i Rådet for Socialt Udsatte d. 19. september 2018 kl. 15.30 – 18.00

Mødet blev holdt ved Reden - Pjentedamsgade 36, 5000 Odense C.

Deltagere: Palle Lund, Dicte Dahl, Kaj Skjølstrup, Mette Guul, Jens Pilholm, Marianne Kragmann, Henriette Korf Graversen, Martin Holm Strømkjær (referent)

Afbud: Lenna Vogn Petersen, Birgit Bech, Per Franch, Stig Sonne, Kim Balsløv

DATO

19. september 2018

REF.

MAHST

1. Siden sidst ved formanden

- Brugernes Bazar

Det gik godt i vores stand. Der var god interesse. Specielt de store brunsvigere og præmierne ved dåsekast trak folk til.

Dem, der mest havde interesse i at snakke i længere tid, var typisk sekretariatsfolk eller andre rådsfolk fra andre byer, men der var også en fin interesse fra de udsatte.

- Høringssvar ift. fremtidig bolig- og støtteindsats for sårbare unge

Høringssvaret er sendt afsted ud fra den sædvanlige proces. Alle i rådet har været inddraget i processen.

- Bisiddere – Henvendelse fra det nationale råd

Det nationale Rådet for Socialt Udsatte har henvendt sig til rådet i Odense ift. at høre, hvilke bisidderforeninger der er i Odense.

Det nationale råd har også spurgt NGOerne i byen.

Oplevelsen er, at der er et større behov, end der kan dækkes i øjeblikket. Det gør en positiv forskel i den forbindelse, at kommunen i de senere år er begyndt at komme meget mere ud til værestederne og de andre tilbud end tidligere og møde borgerne derude. Der er altså mere fremskudt sagsbe-

handling, hvilket gør en forskel. Men der stadig et større behov for bisiddere, end der er kapacitet i øjeblikket.

På næste møde i udsatterådet, får vi besøg af en fra Center for Civilsamfundet, som vil interviewe udsatterådet omkring et fremtidigt Sundhedskorps i Odense. Det er relevant at nævne ift. bisiddere.

Nedenfor er indsat lidt uddybende tekst omkring, hvad det handler om.

På mødet 27/2-2018 besluttede Beskæftigelses- og Socialudvalget, at der som en fokuseret indsats på civilsamfundsområdet i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen skal arbejdes på at få etableret et frivilligt sundhedskorps. Dvs. et korps af frivillige brobyggere, der forventeligt primært vil være sundhedsfaglige studerende (f.eks. Sygeplejerske- og medicinstuderende), som hjælper udsatte og sårbare borgere i mødet med sundhedsvæsenet. Det er intentionen, at det frivillige sundhedskorps i Odense skal etableres i samarbejde med organisationen Social Sundhed, som har et sådan sundhedskorps i Aarhus, København, Herning og Fredericia Kommune.

Sara Lund Jensen fra Center for Civilsamfund i Odense Kommune vil afdække, hvilke målgrupper af borgere, som vil få gavn af et sådan frivilligt korps, hvordan de hjælpes bedst af et sådant frivilligt korps, samt hvordan det bedst muligt kan understøtte Beskæftigelses- og Socialforvaltningens kerneopgave.

Sara kommer med på næste udsatterådsmøde. Her skal hun hører jeres inputs til ovenstående.

- Formelle principper for inddragelse af udsatterådet
De formelle principper for inddragelse af udsatterådet er nu besluttet Beskæftigelses- og Socialudvalget. Det skete på udvalgsrådet i august.

De besluttede principper er indsat nedenfor:

Faste samarbejds møder

- Formanden og næstformanden for udsatterådet mødes fire gange årligt med rådets sekretær samt enten koncernchefen eller chefen med ansvar for det sociale område. Møderne lægges altid op til et udsatterådsmøde. På møderne er der en fælles drøftelse om, hvad der aktuelt sker på det sociale område i Odense, ligesom der i forlængelse heraf fastsættes en dagsorden for det kommende udsatterådsmøde.
- Udsatterådet deltager som et punkt på dagsordenen på et møde i Beskæftigelses- og Socialudvalget i første kvartal af året. Det er udsatterådet, som beslutter en række drøftelsepunkter, som de ønsker, at udvalget forholder sig til. Udsatterådets årsrapport vedlægges sagen som et bilag og vil som oftest være udgangspunktet for drøftelsen.

Samarbejde ved behov

- Rådets formand og næstformand er løbende i kontakt med rådets sekretær. Derudover så kan rådets formand og næstformand og Beskæftigelses- og Soci-

alforvaltningen altid aftale yderligere møder ud over de fire faste møder, hvis der er behov for at mødes på andre tidspunkter.

- Rådet er en vigtig sparrings- og samarbejdspartner for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i udviklingen af tiltag på det sociale område. Derfor skal Beskæftigelses- og Socialforvaltningen ved større tiltag på det sociale område indtænke, hvilken rolle udsatterådet skal have i processen. Over årene har der udviklet sig en praksis, så udsatterådet er en aktiv samarbejdspartner, som inddrages i processen, fremfor blot en høringspart. Den praksis skal bibeholdes, da det giver den bedste proces og i sidste ende et mere kvalificeret slutprodukt.
 - Internt i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er koncernledelsesmøderne et vigtigt beslutningsforum i forhold til større beslutninger. Når der laves indstillinger til koncernledelsesmøder, så er det et fast punkt i selve indstillingspapiret, at der skal tages stilling til om udsatterådet, skal inddrages i processen i forhold til det indstillede punkt.
 - Når der laves sager til Beskæftigelses- og Socialudvalget, så har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen ansvaret for at sikre, at udsatterådet orienteres og inddrages på relevant vis, hvis sagen har betydning for det sociale område i Odense.
- Møderammen for udsatterådsmøderne
På sidste møde aftalte vi fremadrettet at sætte en møderamme på tre timer, da vi ønsker at have tid til at give punkterne den tid, de fortjener. Men hvornår på dagen, skal mødet så lægges?

Beslutning kl. 15-18, og hvis hele møderammen så ikke bruges, så er det også fint. I den forbindelse skal vi dog være opmærksomme på, at al erfaring siger, at møder tager den tid, som møder er berammet til.

- Medlemmer i udsatterådet
Der er flere medlemmer, der enten er stoppet, eller hvor der er usikkerhed om deres fremtid i rådet. Det præsenteres rådmanden for, og han skal så beslutte, hvad han ønsker at gøre ved det. Nedenfor gives en status for hver af de tre situationer.

1) I forbindelse med vores seneste møde i udsatterådet meddelte Eva Egebjerg Pasgaard, at hun stopper i rådet grundet manglende tid. Eva repræsenterede cityforeningen i rådet, som Passage Manager for Brandts Passage.

Kommentarer:

- Cityforeningen er en vigtig aktør ift. vores arbejde med den inkluderende by og derfor en vigtig aktør ift. udsatterådets fokus.
- Når man tænker tilbage på forløbet ved Nørregade, så giver det god mening af få Cityforeningens holdninger med ind rundt om bordet. Og tilsvarende ift. forløbet for år tilbage i Pantionsgade.

- Hvis rådmanden ønsker en fra Cityforeningen, så vil Tom Rønning gerne gå ind i snakken med dem omkring, hvem der kunne være et godt bud.

2) Birgit Bech stopper i mødrehjælpen i forbindelse med de ændringer, der sker i Odense.

Kommentarer:

- Der skal tages stilling til, om hun skal fortsætte i udsatterådet, og hvad der skal ske med den plads nu, hvor Birgit ikke længere repræsenterer Mødrehjælpen.
- Udsatterådet synes, at hun har gjort det godt som medlem af udsatterådet.

3) Vores repræsentant fra SIND, Birgit Boding fra Stoppestedet, stopper.

- Hun har lavet en aftale med Bjarne Christensen, formand for SIND kreds Fyn om, at han kan overtage hendes plads som repræsentant for foreningen SIND.
- Det bliver først en realitet, hvis rådmanden siger god for det.

2. Drøftelse af behovet for alternative boliger såsom eksempelvis skurvognsbyen.

På seneste møde blev det aftalt, at rådet skulle give rådmanden rådets anbefalinger omkring behovet for alternative boliger i Odense. I dag drøftes, hvad rådet skal melde tilbage til rådmanden.

Kommentarer

- Mange af de udsatte siger selv ift. skurvognsbyen, at det ikke er værdigt at bo derude, fordi boligerne ikke er ordentlige. Og de er ovenikøbet dyre. Man kan sige, at der er behov for alternative boliger, men det skal ikke være i den standard, som skurvognsbyen er i.
- Vi har i Danmark haft en øvelse med, at vi skulle bygge en masse billige boliger – det kom i forbindelse med flygtningestrømmen – det er så ikke rigtig lykkedes i Odense. Men der er kommet en tilskyndelse til, at vi skal bygge billige boliger, hvor huslejen holdes nede af få kvadratmeter. Det her er noget vi skal kigge strategisk på nu som by. Vi renoverer vores almene boliger, hvilket medfører at priserne stiger. Så de billige boliger er der pres på, fra studerende, fra folk der er ramt af kontanthjælpsreformen osv. – og det er vi som by nødt til at forholde os til.
- I Vejle er der en hytteby. Huse på 45 km² til socialt udsatte. De boliger er et godt forbillede.
- Ved Kirkens Korshærs Herberg havde man tidligere et opgangsfælleskab, hvor alle boligerne var beboet af socialt udsatte. Kunne man lave fællesskaber, hvor man bor dør om dør, men ikke i fælles lejlighed.

- Når vi spørger kvinderne i Reden, så vil nogle af dem gerne bo dør om dør med andre udsatte – hvor de kan larme, hvor der ikke bliver set skævt til dem osv. Det er min opfattelse af alternative boliger, at man kan lave steder, hvor det er muligt. Og så naturligvis fortsat huske, at de borgere også skal have en relevant støtte.
- Lige nu er tilgangen i alt hvad vi gør – bortset fra skurvognsbyen – at man bliver bedre af at bo sammen med andre ikke udsatte borgere – i almindelige lejligheder i almindelige kvarterer. Der skal være en principiel diskussion omkring, om det altid er den bedste vej.

Socialt udsatte er meget forskellige – nogle vil profitere af en skæv bolig, andre ville betakke sig og vil heller bo sammen med andre ikke udsatte borgere.

Man ser det også med Ghettonakken – borgerne skal bare ud til de ”normale” mennesker, og så løser man det hele. Det er tankevækkende, at det der sker i Vollsmose i nogle borgers optik ikke sker i deres interesser, og at det sker uden at de inddrages. Når der skal skabes nye alternative boliger, så skal man huske at inddrage de involverede.

- Vores tilgang i Odense er at flest muligt skal ud i egen bolig og så understøttes de i egen bolig, og det er vi rigtig gode til. Og så er der så en lille gruppe, som måske har behov for noget andet. Borgere som har behov for en alternativ – eller skæv – bolig.
- D. 1. november er rådmand og direktør fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen inviteret til et seminar med de øvrige 6-byer, hvor de skal drøfte behovet for byggerier indrettet specifikt til socialt udsatte. De er inviteret af Aarhus Kommune, Den A.P. Møllerske Støttefond og Realdania.

Drøftelserne vil bl.a. tage udgangspunkt i publikationen ”Sociale Mursten”. Den kan hentes her via dette link:

<https://www.apmollerfonde.dk/media/2952/sociale-mursten-1.pdf>

Hvis nogen fra rådet i den forbindelse har yderligere kommentarer, end dem drøftet her på rådsmødet, så er I velkommen til at sende dem til Martin, så sørger han for at videresende dem.

3. Drøftelse omkring FNs bæredygtighedsmål og deres betydning for udsatterådet.

Mette fortæller kort om FNs bæredygtighedsmål, og hvorfor hun tænker, at de er væsentlige ift. Rådets arbejde. Herefter drøftes hvordan de skal bruges i rådets arbejde.

Mette sidder i bæredygtighedsrådet. Det handler om at tænke bæredygtigt ind i den måde vi lever på, arbejder på – og generelt set. I bæredygtighedsrådet har de drøftet FNs bæredygtighedsmål.

Når Mette kigger på målene, så vurderer hun, at ud af 17 mål, så passer de 13 på udsatte. Mette prøver derfor at tale de udsatte ind i arbejdet med FNs verdensmål i bæredygtighedsrådet. Hun oplever, at der er stor lydhørhed overfor dette.

I Odense kommune er der også stort fokus på FNs verdensmål. Der er nedsat et politisk udvalg (et §17, stk. 4-udvalg) som har til opgave at se på, hvordan vi i Odense kan arbejde med FN's 17 verdensmål. Udvalget har haft første møde den 29. august. Med henblik på at tilrettelægge sit kommende arbejde og identificere, hvor udvalget kan spille ind i Odense Kommunes nuværende arbejde, har udvalget efterspurgt et overblik over hvad Odense Kommune allerede gør ift. at arbejde med verdensmålene. Det er derfor ved at blive lavet.

4. Beslutning ift. udsatterådets målgruppe

Vi har på de seneste møder snakket om udsatterådets rolle og fokus. I dag skal vi beslutte, hvad vi ser som udsatterådets målgruppe. Hvad falder indenfor vores fokusområde, og hvad falder udenfor?

Kan man sige, at vores målgruppe er enslydende med Beskæftigelses- og Socialforvaltningens målgruppe, da det er dem, der har oprettet udsatterådet, og det er dem vi i høj grad samarbejder med? Nej vi skal ikke være tro imod Beskæftigelses- og Socialforvaltningens målgruppe. Det ville være problematik, hvis vi som råd ikke kan have fokus på unge og ældre, der falder udenfor Beskæftigelses- og Socialforvaltningens målgruppe.

Hvor meget skal man være udsat for at være udsat? Da vi havde snakken ved rådets oprettelse, der opstillede vi en række overlappende kategorier såsom arbejdsløs, alkoholiker, narkoman osv. Man er ikke nødvendigvis socialt udsat, fordi man er i en af disse kategorier, men der er en risiko ved hver af disse kategorier, og er man i flere kategorier øges risikoen, ligesom tidsperspektivet er en faktor. Der stod om denne definition i en af udsatterådets første årsrapporter (Udklippet er vedhæftet)

Der er også forebyggelsesperspektivet. Vi skal som råd også have blik for borgere, der er i risiko for at blive udsat – eller som måske er udsat, men som kun har været det i kort tid, og med en tidlig indsats kan komme ud af det hurtigt

I Odense Kommunes udsattepolitik har vi en definition, der handler om, at man som borger kan være i en udsat position (Udsattepolitikken er vedhæftet).

Enighed om at disse snakke løbende gør os klogere på, hvad vi som råd definerer som vores målgruppe.

5. Drøftelse af sundhedsindsatser ift. socialt udsatte

Rådet besluttede på seneste møde at have sundhedsindsatser ift. socialt udsatte som et tema, vi som råd har særligt fokus på i 2018.

På sidste møde drøftede vi, at rådet kunne komme med anbefalinger til sundhedsudvalget i Odense. I 2018 har udvalget fokus på ulighed i sundhed, mental sundhed og tidlige indsats som metode.

I dag skal vi drøfte, hvordan vi bedst gør dette. Hvad ønsker vi at dagsordensætte, hvordan skal processen være frem imod anbefalingerne, og hvad skal vores rolle være, når vi giver anbefalingerne.

Eksempelvis kunne følgende være relevant at inddrage i vores drøftelse:

- Akutteam social
- Samspil mellem psykiatri og det kommunale
- Gadesygeplejersker
- Sygeplejerske på værestederne
- Socialsygeplejersker

Ovenstående skal bestemt ikke ses som en udtømmende liste, men er blot nogle af de emner, som vi skal overveje.

Ad Akutteam social

Vi afventer stadig svar på ansøgningen omkring at udvide akutteam Odense til også at kunne have en udkørende funktion ift. socialt udsatte. Ansøgningen er lavet i samarbejde mellem Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og OUH. Der forventes svar på ansøgningen her i løbet af september.

Ad Sygeplejerske på værestederne

Der er lavet en aftale med Ældre- og Handicapforvaltningen, om at der kommer sygeplejerske på Kirkens Korshærs varmestue i Nørregade, Reden mv. De skal komme en gang om ugen.

Ad Gadesygeplejerske

Med Akutteam Social og sygeplejerskerne ved varmestue, Reden mv., så er det usikkert hvor stort et behov der vil være for en gadesygeplejerske. Meget af det en gadesygeplejerske kan, vil være dækket ind i de andre tiltag.

Ad Socialsygeplejersker

Regionen har indgået budgetforlig vedrørende blandt andet socialsygeplejersker. Forliget betyder, at vi i Odense får to socialsygeplejerske i foreløbigt 2 år.

Ad Samspil mellem psykiatri og det kommunale

Der er mange borgere, der bliver udskrevet for tidligt, og så bliver de så udadreagerende, at ingen kan rumme dem. Og så ender de ved Reden og andre lignende steder. Det er en kæmpe problematik både for den enkelte borger og også for befolkningen. De mennesker er så forpinte. De skal hjælpes. Varmestuer og reden må ofte give dem karantæne, for de kan ikke rumme dem. De er meget udadreagerende og kan være meget uberegnelige.

Det er noget, som rådet måske bør råbe op omkring. Der sker rigtig meget på psykiatriområdet lige nu, så timingen for at bringe dette op er god. Der er ved at være en politisk forståelse for, at det efterhånden ikke er hensigtsmæssigt. Men problemstillingen er også så stor, at det er et nationalt anliggende. Og det er ikke kommunen, men regionen med psykiatrien.

Men kan vi som råd tage kontakt til psykiatrien for at lette det her i byen? Her i Odense har vi psykiatrisk samordningsforum, hvor dette emne kunne være relevant at bringe ind.

Kan det sammenlignes med demensområdet, hvor der er tal for, at der bliver flere og flere. Er det den måde, at vi skal italesætte det? Eller skyldes det udelukkende den måde vi behandler på – altså f.eks. færre senge i psykiatrien.

Opsamling: Der er mange gode ting i gang ift. sundhed og socialt udsatte. Men der er et behov for, at vi som råd arbejder videre med punktet omkring samarbejdet mellem psykiatri, kommune og andre. Aftale: Vi spørger som lokalt udsatteråd det nationale råd, hvad de kender til af tal og undersøgelser på området.

6. Nyt fra forvaltningen

- Strategi for Housing First og den inkluderende by

Der har afholdt en workshop, hvor rådet også var inviteret og repræsenteret. Her fik vi mange gode inputs til strategien.

Der kommer en høringsproces, hvor rådet involveres.

Kommentar: Når vi snakker inkluderende by, så er det et opmærksomhedspunkt, at midtbyen mere eller mindre bliver opkøbt af pengestærke folk. Der skal man huske at have fokus på, at der skal være plads til de steder, der kan bruges af socialt udsatte.

- Sociale frikort

Regeringen har besluttet, at der skal laves et socialt frikort, så borgere, der har været uden arbejde i længere tid og er langt fra arbejdsmarkedet, skal have muligheden for at få et socialt frikort, hvor man kan tjene 20.000 – 25.000 kr. (husker ikke det præcise beløb)

Odense Kommune er ved at kigge på, hvordan det kan bruges. Vi arbejder med at lave et pilotprojekt med det.

- Budgetforhandlinger

I øjeblikket – faktisk dags dato er der budgetforhandlinger. Vi må afvente og se, hvad det betyder for økonomien i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

- Vollsmoseplanen

Ghettopakken indeholder 3-4 politiske forlig. Herunder nedrivningsforliget. Det er via et bredt forlig.

Ghettoloven forventes vedtaget i november på landspolitisk niveau. Det betyder, at en masse skal rives ned – i Odense i Vollsmose. Og en masse borgere skal genhuses. Og hvad skal der så i stedet for? Det skal der så lokalt opnås enighed om indenfor 6 måneder herefter.

Lejeloven siger, at der ikke er nogen, der bliver sat på gaden. Mange af boligerne i Vollsmose er store, så det bliver en udfordring, at finde noget tilsvarende.

Og der snakkes meget om Vollsmose lige nu, men Rising kommer i 2019 til at stå som den næste på listen, hvis de ikke kommer af den hårde ghettoliste.

Vi skal løbende have fokus på, hvad disse forandringer betyder for, dels de steder hvor der bygges om, men også de områder der skal genhuse beboerne fra de berørte områder.

- Behandlingscenter Odense – kvalitetsstandard
Hvert andet år skal kvalitetsstandard for den sociale misbrugsbehandling revideres og politisk godkendes. Den skal være politisk godkendt i første kvartal af 2019. Rådet får den til høring, inden den skal politisk godkendes.

7. Evt.

- Anders Agger har lavet en udsendelse om stofindtagelsesrummet i Aarhus. Den bliver sendt på mandag.
- Næste møde holdes hos Civica. Mødet holdes d. 29. november kl. 15-18 (og med aftensmad bagefter). Mødet afsluttes med den årlige julefrokost for rådet. Det vil sige, at vi sammen spiser aftensmad og hygger efter rådsmødet. Det kommer til at foregå ved Civica, som sørger for en lækker julebuffet.